

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 3844/2019
13.02.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Јелице Бојанић Керкез и Јелене Боровац, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., Град ..., чији је пуномоћник Војислав Виденовић, адвокат из ..., против туженог ДОО за ... „ББ“ из ..., чији је пуномоћник Срђан Станковић, адвокат из ..., ради враћања на рад и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2887/18 од 07.06.2019. године, у седници већа одржаној 13.02.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 2887/18 од 07.06.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зајечару П1 623/15 од 18.10.2017. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, на радно место које одговара његовом степену и врсти стручне спреме. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штету услед незаконитог отказа, у висини изгубљене зараде за период од 01.09.2015. године до 30.09.2017. године, исплати износ од 625.000,00 динара, са законском затезном каматом на појединачне месечне износе, ближе наведено тим ставом изреке, почев од доспелости до исплате. Ставом трећим изреке, обавезани је тужени да тужиоцу на износе досуђене ставом другим изреке, надлежним фондovima уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, здравствено осигурање и осигурање за случај незапослености, за период од 01.09.2015. године до 30.09.2017. године. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 201.241,50 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж1 2887/18 од 07.06.2019. године ставом првим изреке, одбијена је, као неоснована, жалба туженог и потврђена првостепена пресуда у ставовима првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, преиначена је одлука о трошковима поступка садржана у ставу четвртим првостепене пресуде, тако што је обавезан тужени да тужиоцу на име трошкова парничног поступка исплати износ од 168.241,50 динара, а део захтева за накнаду трошкова спора преко досуђеног до износа од 201.241,50 динара, одбијен као неоснован.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавио тужени због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11...87/18) и одлучио да ревизија туженог није основана.

Другостепена пресуда није захваћена битним повредама одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу на неодређено време код туженог на основу уговора о раду од 25.05.2006. године и анекса уговора о раду од 05.07.2007. године, на пословима Решењем тужене од 01.09.2015. године, тужиоцу је отказан уговор о раду и престао му је радни однос дана 01.09.2015. године, применом одредбе члана 179. став 2. тачка 3. Закона о раду, због нецелисходности и неодговорног коришћења средстава рада, јер је дана 02.11.2014. године, без налога послодавца, трактором послодавца извршио тањирање неколико пољопривредних парцела приватне својине и ван радног налога од 01.11.2014. године. Тужиоцу је пре доношења решења о отказу уговора о раду достављено писмено упозорење о постојању разлога за отказ од 20.11.2014. године, које је тужилац примио и изјаснио се одговором на упозорење од 26.11.2014. године. Тужилац је од 09.12.2014. године био привремено спречен да ради, а од 17.07.2015. године до 03.08.2015. године користио је право на годишњи одмор, након чега је поново био на боловању од 01.09.2015. године. Решење туженог од 01.09.2015. године поништено је делимичном пресудом Основног суда у Зајечару П1 623/15 од 10.03.2016. године, које је у том делу правоснажно, а из разлога што је наступила застарелост отказног разлога од дана сазнања за чињенице које су основ за давање отказа, сходно члану 184. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...75/14), услед чега је протекао субјективни рок од 6 месеци.

На основу тако утврђеног чињеничног стања, потврђена је првостепена пресуда којом је усвојен тужбени захтев и обавезан тужени да тужиоца врати на рад, на радно место које одговара његовом степену и врсти стручне спреме, због непостојања основа за престанак радног односа, а тиме ни материјалноправни услов за примену члана 191. став 7. Закона о раду. Судови су закључили да тужилац није учинио повреду радне обавезе које су му спорним решењем стављене на терет, па су применом члана 191. ст. 1.-4. Закона о раду, усвојили тужбени захтев. Нижестепени судови су тужиоцу досудили и накнаду штете применом члана 191. став 1. Закона о раду у висини изгубљених зарада од дана престанка радног односа до 30.09.2017. године, а у висини збира појединачних месечних зарада за сваки месец спорног периода у износу основне зараде тужиоца у месецу који је претходио доношењу оспореног решења.

Правне последице незаконитог отказа регулисане су одредбама члана 191. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05...75/14), којим је у ставу 1. до 4. прописано да ако суд у току поступка утврди да је запосленом престао радни однос без правног основа, на захтев запосленог, одлучиће да се запослени врати на рад, да му се исплати накнада штете и уплати припадајући допринос за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио. Накнада штете из става 1. овог члана утврђује се у висини изгубљене зараде која у себи садржи припадајуће порезе и доприносе у складу са законом, у којој не улази накнада за исхрану у току рада, регрес за коришћење годишњег одмора, бонус, награде и друга примања по основу доприноса пословном успеху послодавца. Накнада штете из става 1. овог члана исплаћује се запосленима у висини изгубљене зараде, која је умањена за износ пореза и доприноса који се обрачунавају по основу зараде у складу са законом. Порез и допринос за обавезно социјално осигурање за период у коме запослени није радио обрачунава се и плаћа на утврђен месечни износ изгубљене зараде из става 2. овог члана.

Одредбом члана 191. став 7. истог закона прописано је да ако суд у току поступка утврди да је постојао основ за престанак радног односа, али да је послодавац поступио супротно одредбама закона којима је прописан поступак за престанак радног односа, суд ће одбити захтев запосленог за враћање на рад, а на име накнаде штете досудиће запосленом износ до шест зарада запосленог.

Према схватању Врховног касационог суда, правилно су нижестепени судови одлучили када су усвојили тужбени захтев за враћање тужиоца - запосленог на рад и накнаду штете, налазећи да није постојао основ за престанак радног односа тужиоцу, који би био услов за примену члана 191. став 7. Закона о раду, односно да тужилац није учинио повреду радне обавезе које су му спорним решењем туженог стављене на терет. Наиме, нижестепени судови су правилно утврдили да тужилац предметног дана није поступао мимо радних налога и да није истањирао већу површину парцела приказаних у табелама радних налога, те да није учинио повреду која му је оспореним решењем стављена на терет, чиме је тужени без правног основа тужиоцу отказао уговор о раду. С тим у вези нису основани наводи ревизије о погрешној примени материјалног права. Осталим наводима ревизије понављају се жалбени наводи који су већ били правилно оцењени од стране другостепеног суда и оспорава се оцена изведених доказа због чега се ревизија не може изјавити, према члану 407. став 1. ЗПП, те их овај суд неће детаљно образлагати у складу са одредбом члана 414. став 2. ЗПП.

На основу изложеног, применом члана 414. став 1. Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић